

ንረብሐ መን!!!!

ህዝቢ ኤርትራ ደሙ አፍሲሱ ዘምጽኦን ዘረጋገጸን መሰል ክዕቀብ፡ ናይ ሹሉ ዘጋ ሓላፍነትን ግደታን እዩ። እዚ መሰል እዚ ኣብ ናይ ፖለቲካዊ ዕዳጋ ኾነ፡ ኣብቲ ንቡር ዝኾነ ናይ ውሽጣዊ ፍልልይ ዘይኣቲ መንፈሳዊ ሓይሊ እዩ። እዚ ዝኾነሉ ምክንያት ድማ፡ ሃገር ልዕሊ ሹሉ ስለዝኾነት እዩ። ብዘይ ሃገር የሎን ክብረት። ብዘይ ሃገር የሎን መንነት። ብዘይ ሃገር የሎን ህላውነት። ሹሉ ትሕዝቶን፡ ቛመናን፡ ከይድን፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር እተሃገጸ እዩ።

ይትረፍ ወዲ ሃገር፡ ኣህዛብን መንግስትን ናይቲ ዘሎ ኸባቢ እውን፡ ብምክንያት ግዚያዊ ረብሐ ተባሂሉ፡ ንመሰልን፡ ሰላምን፡ ራህዋን ህዝቢ እርትራ ኣሕሊፊን ኸህባ ኣይግባእን። እዚ ምስ ዝኸውን፡ ናይቲ ኸባቢ ሰላም ምዝራግ ስለዝኸውን፡ ሳዕብን ውጺኢቲን ኸቢድ ይኸውን።

እቲ ብዝተራቐቐ መንገዲ ንኤርትራ ናይ ምዕምጻጽን ምድሃልን ዝህንደስ ዝነበረን ዘሎን፡ እንሆ ሕጂ ብግሁድ እንዳኾነ ይኸይድ ኣሎ። ንኤርትራ ንድሕሪት ገጸ ምምላስን፡ ንኤርትራ ጽቡቕ ኣርኢያን ኣብነትን ኣብ እቲ ኸባብን ዓለምን ኸይቸኸውን ብዝተፈላለዩ መንገዲ ይጽዓር ኣሎ። እቲ ሕጂ ኣማራጺ ኾይኑ ተረኪቡ ዘሎ ኸኣ ኸርዲንካ ምሓዝ ጥራይ እዩ። ንዕኡ ኣብ ግብሪ ንምውዓል ድማ፡ ዝተጠጀእን ዘይተጠጀእን ነገር ኣልዒልካ ምህውታት ኾይኑ ይርከብ።

እንተድኣ ተመልኪትና ኣብ ግዜ ናይ ዝሑል ኩናት እቲ ዝሓየለን ዝበርተዐን ውንጀላ፡ ኮሙኒስት (ናይ ጸጋም ፍልስፍና) ተባሂልካ ምውንጃል እዩ ነይሩ። ኮሙኒስት ከም መትከል፡ ከም ዕላማ፡ ከም ሃገራዊ መርሓ፡ ከም ናትካ ናይ ፖለቲካ መንገዲ ምቅያስን ምምራሕን ኸም ወንጀል ይቐጸር ነይሩ።

ሕጂ ድማ ብናቲ ኣንጻርን ኹባኡ ዝሓየለን፡ ግብረ-ሽበራዊ ተባሂልካ ምውንጃል ኾይኑ ይርከብ ኣሎ። ኮሙኒዝም ኣብ ዓለም ምድስካሉን፡ ንዕኡ ትመርሕ ዝነበረት ሃገር ሃለዋታ ምጥፋእን፡ ነቲ ዝድለ ዝነበረ ናይ ዓለም ሰላም ኮን ጀኾን የምጽእ ተባሂሉ ይዝረበሉን ይግመተሉን ነይሩ። እቲ ጸገም ግን፡ ናይ ፍልስፍና ጉዳይ ዘይኾነስ፡ እንታይደኣ ናይ ዕብላላ ጉዳይ ስለዝነበረ፡ እቲ ዝድለ ሰላም ኸመጽእ ኣይኸኣለን። ዓለም ድማ ኮሙኒዝም ብምጥፋኡ ኸትሃድኦ ኣይኸኣለትን።

ብኣንጻሩ ኣብ ዝኸፍኦ ቅልውላውን ሻቅሎትን፡ ኣእዊኽእ ረዳኢ ኣብ ዘይትረኸበሉ ደረጃን ኩነታትን ተቀልቀለት።

ሕጂ ነቲ ናይ ዓለም ዕብላላን፡ ቅሳነት ምክላእን፡ ብዘይምእክሉን፡ ብዘይውዳቡን፡ ብዘይውጥኑን ብፍኑው ኣገባብ ናይ ግብረሽበራዊ ዝበሃል ኅንጺ ክካየድ ጀመረ። ኸምዚ ዓይነት ኣገባብ ቃልሲ ድማ ውጽኢቲ ኣሉታዊ ጥራይ ዘይኾነስ፡ ሓደገኛን፡ ክኹነን ዘለዎን እዩ። ኣብ ዓለም ብግብረ ሽበራ ዝመጽእ ኣዎንታዊ ለውጢ የሎን። ንህዝብን ዓለምን ዘርብሕ እውን ኣይኾነን። ብሓጺሩ ኸውገዝ ዘሎ ተርእዮ እዩ። ይኹን እምበር፡ እቲ ንዕኡ ንምጥፋእን ንምውጋድን ዝካየድ ዘሎ ኣገባብ ቃልሲውን ቅንዕነቲ ዝሓዘ ኣይኾነን። ንዝኾነ ምንቅስቃስ ኸም ግብረ ሽበራ ገርካ ምውሳድ፡ ወይ እውን ኣብቲ ናትካ መስመር ዘይኣቲ ተኸታሊ ናይ ግብረሽበራ ገርካ ምውሳድን፡ ንዕዳታኻን ገንዘብኻን መኻዕብቲ ምግባሩን፡ ልዕሊ ሹሉ ድማ ተግባር ግብረሽበራ ንኣሜሪካ ዝምልከትን፡ ንሳ ጥራይ ናቲ ግዳይ ገርካ ምቅራብን፡ እዘን ካልእን ነቲ ትርጉም ናይ ግብረሽበራ የህስሶን፡ ትርጉሙ የዘንብዖን ኣሎ። እዚ ዝኸውን ዘሎ ድማ ቡቶም ንግብረሽበራ ንቃለስን ንመርሖን ኣለና ዝብሉ ዘለዉ እዩ።

ግብረሽበራ ኸም ስነ-ሓሳብ ተወሲዶ ኣብ ህዝቢ ዓለም ኸሰርጽ ዝኸእል ተርእዮ

አይኸነን። ፖለቲካዊ ወይ ቁጠባዊ ሰረት እውን የብሉን። ኾይኑ ግን ከም ሓደ ምዕቡሉን ዘይጥርኑፉን አገባብ ቃልሲ ናይ ሃገራትን ውልቀሰባትን ኾይኑ ይኸይድ አሎ። ሃሲያኡ ኣብ ህዝቢ ዓለም ድማ ኸቢድን ኣሰካፍን እንዳኸነ ይኸይድ አሎ። ኣረኣኢያ ህዝብን መንግስትን ኣርትራን ኣብ ግብረሽበራ ኸመይ ይመስል እንተድኣ ኢልና፣ ንጹርን ዘዩካትዕን እዩ። ንግብረሽበራ ብኹሉ መደያቲ ይቃወሞን ይቃለሶን። ኣብ ቅርፃት ወጽዮ ድማ፣ ብዛዕባ ኣሉታዊ ሳዕባናቲ ንህዝብን ዓለም የተንብህ። ኣረኣኢያ መንግስቲ ኣርትራ፣ ኣብ ናይ ሕቡራት መንግስታት ዓለም ብራና ስኑድ እዩ። ነዚ ኤርትራ ዘለዋ ኣረኣኢያ ኣብ ግብረሽበራ ሰጊርካ ምኻድ ንርእሽኻ ምትዕሽሻውን ምድዕዓሰን ጥራይ እዩ።

እዚ እንተድኣ ኾይኑ እቲ ሓቂ፣ ንምንታይ እዩ ንኤርትራ ኣብ ናይ ደንበ ግብረሽበራ ክትጽጋዕ ዝደፋፍኡ ዘለዉ። እቲ ቀንድን መሰራትውን ምክንያት፣ ድልየትን ረብሓን ናይዞም ነዚ ነገር እዚ ዝደፍኡ ዘለዉ ስለዘይተሓለዉ እዩ። ምስ እዚ ተታሓሒዞ ዝሸይድ ድማ፣ ናይ መንግስቲ ኤርትራ ድክመት ኣብ ዲፕሎማሲን፣ ኣተሓሕዛን ናይ ዝቅልቀሉ ፍጻሜታትን እዩ ኢልካ ክሕጸር ይከኣል። ንኣብነት መንግስቲ ኣመሪካ እንተድኣ ወሲድና፣ ንኹሉ ነገራት ብናቲ መለክዕን ረብሓን እዩ ንኹነታት ዝግምግሞ። ኣብ ናይ ሓባር ረብሓ ዝብል መትከላት ኣይኣምንን። ንረብሓታቲ ድማ ብውልቀሰባት ገይሩ ኸተግብር ይደሊ። እቶም ውልቀሰባት እንተድኣ ነቲ ዝበሃል ዘሎ ረብሓታት ኸማልኡ ዘይኪኢሎም፣ ወይ ሰፍ ዘይብል መቅጻዕቲ ይወርዶም፣ ወይ ድማ ይእለዩ። ስለዚ ናይ ሓባር ረብሓ ምቅዳም፣ ወይ ኣብ ሽርክነት ዝተመርኮሰ ዝምድና ምክያድ፣ ኣብቲ ናይ ኣሜሪካ ፖሊሲ ኾነ ናይ ዝምድና ተበግሶታት የለን። እቲ ቀዳምነት ዝወሃዕ፣ ረብሓኦም ኣብ ግብሪ ምውዓል እዩ። እዚ እንተድኣ ኾይኑ እቲ ናይ ኣመሪካ ኣሰራርሓ፣ እቲ ብወገን መንግስቲ ኣርትራ ዝመጽእ ናይ ጽቡቅ ተበግሶ ግብራውነት ኣይህልዎን። ንዕኡ ኣብ ግብሪ ኸውዕል እየ ኢልካ ምሕሳብ ወይ ምቅላስ ድማ ነቲ ዝምድና ናብ ወጥሪ የእትዎ። ኣብዚ ሕጂ ክረኣ ዘለዎ መን ሓቅነት ሓዘ ዘይኮነስ፣ መን ናይ ዲፕሎማሲ ብልጫ ኣመዝገበ እዩ። እዚ ዝውሰን፣ እቲ ናይ መዓልታዊ ምንቅስቃሳትካን እተካይዶ ምውሳኔን ኣዩ። ኣብዚ ኸምዚ ዓይነት ኹነታት፣ ማለት ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ መዋጥር ምስ እትሸመም፣ እቲ ንግዜኡ ዘዋጽእ፣ ነቲ ተሃንዲዶ ዝመጸካ ዘሎ ምዝሓል እዩ። እዚ ማለት ፈታዊኻ ክኸውን ኻብ ዘይከኣለ፣ ጸላኢካ ኸይከውን ምጽፍርዮ (NEUTRALIZE)። ኣብ ክንዲ ንሱ ዝብሎ ምጽራር፣ ነቲ ንሱ ዝገብሮ ዘይምድጋፍ። ንኣብነት ኣብዚ ናይ ሶማል ኹነታት እንተድኣ ወሲድና፣ ብዙሓት ሃገራት ናይ ሰላም ወተሃደራት ኣይለኻኻን፣ ግን ከኣ ነቲ ዝሕተት ዘሎ ንናይ ሰላም ወተሃደራት ኣብ ሶማል ዝጸረር መግለጺ ኣየውጽኣን። ስለዚ ነቲ ውሳኔ ብግብሪ ኣይደገፋን፣ ግን ከኣ ኣብ ምትፍናን ምስ ኣሜሪካ ኾነ ኻልኣት ሃገራት ኣይኣተዋን። ሶማላውያን ኣሕዋትናን ፈተውትናን እዮም። ኸመይ ገርካ ትድግፎም፣ ኣብ ናይ ዲፕሎማሲ ዘለካ ኣረኣኢያ እዩ እቲ ቀንዲ ወሳኒ። ሕቶ ናይ ሶማል፣ ሕቶ ናይ ናጽነት ወይ ኣንጻር ባዕዳውያን ዝግበር ቃልሲውን ኣይኸነን። ሕቶ ናይ ሰላምን ዲሞክራሲን፣ ሕቶ ናይ ናይ ዳግመ ሃገር ህንጻን፣ ሕቶ ናይ ሶማላውያን ህላውነት ምርግጋጽ እዩ። እዚ እንተድኣ ኾይኑ እቲ ሕቶ፣ ነዚ ዝድለ ዘሎ ነገራት ኣብ ግብሪ ምውዓል ድማ፣ ብብዙሕ ዝተፈላለዩ መንገድታት ኸውን ንምግባር ይከኣል እዩ። እዚ ድማ ነዞም ናብ ደንደስ ደፊኦም፣ ባዕሉ ጸዲፉ ክብሉ ዝደልዩ ዘለዉ ሰብ ገበርቲ እከይ ዕድል ኸይሃብካ ክግበር ይግባእ። ብርግጽ ይከኣል ድማ እዩ።

መንግስቲ አሜሪካ፣ ኸምቲ ኣቀዲሙ እተሓበረ፣ ንኹሉ ነገራት ካብ ረብሓኡ ነቂሉ እዩ ዝርእዮ። ኣብ ዓለም ሰላምን ዲሞክራሲን ይስፈን ኣይስፈን፣ ንዕ ኡ ድንብርጽ

ዝብሎ ነገር ኣይኮነን። ነዚ መዓልታዊ ዝዝምሮ ዘሎ ኣንጻር ኤርትራ፣ ማለት፣ ዲሞክራሲ የለን፣ ጽቡቕ ምሕደራ የለን፣ ፍትሒ የለን፣ ማእሰርቲ በዚሑ...ወዘተ ንህዝቢ ኣርትራ ሓልይሉ፣ ወይ ኣብ ኤርትራ ለውጢ ኸርኢ ደልዩ ኣይኾነን። እንታይደኣ እቲ ንሱ ዝብሎን ዝደልዮን ነገራት፣ መንግስቲ ኤርትራ ብግቡእ ስለ ዘየማልኣሉ እዩ። ኣብ ኤርትራ ጸገማት የለን፣ ወይ ንኤርትራውያን ኸማያይጥ ዝኸእል ነገራት የለን ማለት ኣይኾነን። ሓደ ኸብቲ ጸገምና እውን ንሱ እዩ። እዚ ግን ንኣመሪካ ኣይእንተናኦምን።

ንሶም ዝደልዮ፣ ኸምቲ ወያነ ብዘይ ነግ ፈረግ ተኣዚዞም ኣብ ሶማሊያ ናይ ግፍዒ ወረራ ዝፍጽምዎ ዘለዉ፣ ኤርትራ ኸኣ ማዕረ ወያነ ዘይኾነስ፣ ዋላ ኸንዲ ፍርቂ ወያነ ኸተሰላሲ እዩ። እምበር ሚዛን ኣብ ምሕደራ ኸትወስድ እንተድኣ ኹንካ፣ ናይ መንግስቲ ኤርትራ ጉድለታት ብዘየገድስ፣ ምስ ኣብ ኣፍሪቓን (ብሓጺሩ ንኢትዮጵያ እንተድኣ ተወኪስና) ኸልኣት ሃገራትን ኣወዳዲርካ፣ ኣብ ኤርትራ ዝሓሸ እምበር ዝኸፍኦ ምሕደራ ኣይኾነን።

ኣመሪካ ይትረፍ ምስ ኤርትራ፣ ምስ እዘን ኹለን ድሑራት ሃገራት ኣዕራብ፣ ምስ በዓል (ናይ ዘይር) ሞቡቲ፣ በሽር (ኣብ ዳርፉር ህዝቢ የህልቅ ኣሎ ኢሉ ዝኸሰሰ) ናይ ሱዳን፣ መለስ ዘናዊ (ኣብ ኡጋደን ህዝቢ የህልቅ ኣሎ ኢሉ ዝኸሰሰ) ናይ ኢትዮጵያ፣ ሙሰሲኒ (ንተቃዋምቲ ብሓይሊ ብረት ኸጥፍእ መሰል

ሃቡኑ ዝብሎ ዘሎ) ናይ ኡጋንዳን፣ ኸልኣትን፣ ምስ ኣመሪካ ብሓባር ብዘይስክፍታ ይሰርሑ ኣለዉ። ምስ እዚኣቶም፣ ንህቦምን፣ ነቲ ኸባብን ዝዕምጹን ዝዘርፉን ዘለዉ ኸስራሕ እንተድኣ ተኸኢሉ፣ ንምንታይ ምስ መንግስቲ ኤርትራ ዋላ ቡቲ ትሑት ደረጃ ኸስራሕ ዘይከኣል። እቲ መልሲ ኸኸውን ዝኸእል፣ ናይ ኣሜሪካ ረብሓን ድሌትን ብሙሉኡ ስለዘይተሓለወ እዩ። መንግስቲ ኣመሪካ፣ ኣብ ኤርትራ ጥዑይ ምሕደራ ይሃሉ ኣይሃሉ ስጋብ ኸንድዚ ዝሻቀለሉ ጉዳይ ኣይኾነን። ብኣንጻሩ እንተደኣ ተመልኪትና፣ መንግስቲ ኣሜሪካ ጥዑይ ምሕደራ ኣብ ኤርትራ ክህሉ ኣይምነን እዩ። ምክንያቲ፣ ጥዑይ ምሕደራ ማለት፣ ድልየትን ረብሓን ህዝብኻ ምምላእ ከምዝኾነ ስለዝፈልጥ። ጉሒላትታትን ዓመጽትን ዝመልእዎ ምሕደራ እንተድኣ ኹይኑ ግን፣ ነቲ ዝደሸኹ ረብሓታት ብቀሊሉ ኸማላእ ስለዝኸእል። ስለዚ እቲ ጸገም ናይ ዲሞክራሲ፣ ጽቡቕ ምሕደራ ከምዘይኾነ ክበርህ ኣለዎ። ሓደ ሓደ ሰባት ነዚ ናይ ዓብላልትን ገፋዕትን ኣረኣእያ፣ ኸም ጽቡቕ ተበግሶ ገይሮም ዝወስድዎ ኣለዉ። ንህዝቢ ኤርትራ ዘርብሕ ዘበለ ኣመጺኦ ብዘየገድስ ሓንጎፋይ ኢልና ኸንቅበሎ ባህርያዊ እዩ። እዚ ዝጥነስ ዘሎ ስጉምቲ ግን፣ በዩናይ ሸኽኹ እዩ ኸድገፍ። ነታ ኤርትራ እትበሃል ሃገር እምበር ኸኣልእ ፍሉይ ነገር ኣይበለን። ስለዚ ብኸመይ መንገዲ ይረኣ ስለዘሎ እዩ፣ ጠቃምነትን ረብሓን ኣለዎ ዝበሃል ዘሎ። እንተድኣ እዚ ስጉምቲ እዚ ምናልባት ነቲ ዘሎ መንግስቲ የራኻኸበሉ ይኸውን ዝብል እምንቶ ኣሎ ኹይኑ፣ ግጉይ መረዳኢታ እዩ። ኸምዚ ዓይነት ኣጠማምታ፣ ልክዕ ኸምዚ ሓደ ተመሃራይ፣ ብምክንያት ናቲ መምህር ምጽላእ፣ ነቲ ቤት ትምህርቲ ኸዕጾ ምምናይ እዩ። እቲ ቤት ትምህርቲ እንተደኣ ተዓጽዮ፣ ንሱ ምስኣ ኸምዝዕጾ ዝዘንገዐ ይመስል። እቲ ልዕሊ ኹሉ ዘሕዝን ድማ ንድንቁርና ስጋብ ኸንደይ ኸምዝምነያ የረደኣካ። ሒጂ እዚ ሰብ እዚ ኣድላይነት ትምህርትን ፍልጠትን ሌፍ እንተበለ፣ ዝሰምዖ ይረክብ? ፍጹም ኣይረክብን።

እዞም ሰባት እዚአቶም ድማ፡ ኤርትራ ሃገርም ኸትጉዳእ እንዳተመነዩ ኸለዉ፡ ብዛዕባ ንሳቶም ዘይፈልጥዎን ዘይርድእዎን ዲሞክራሲን ጽቡቕ ምምሕዳርን፡ ሌፍ እንተበሉ መን እዩ ዝሰምዖም። ዝኣረገ ሓሳባትን፡ ዝኣረገ ሰብን ዘምጽኦ ለውጢ ዝማህመነ ስለዝኾነ፡ ብዙሕ ኣገዳስነት ኣይወሃቦን። ዲሞክራሲን ጽቡቕ ምሕደራን ኣብ ኤርትራ ኣገዳሲ እዩ። ኹልና ድማ ነዚ ቅዱስ ዕላማ ኸይሰልጠኩና ኸንቃለሰሉ መሰልናን ጉቡእናን እዩ። እዚ ቃልሲ እዚ ግን፡ ፈጺሙ ብዋጋ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ክኸውን የብሉን። ወጻኢ ሚላ ናይ ኣሜሪካ ዳርጋ ኣብ መብዛሕትኦ ግዜ፡ ኣብ ዕብላላን፡ ግብትናን ትምክሕትን ዝተሰረተ እዩ ክበሃል ይከኣል። እዚ ዘይቅየር ኣረዳድኣን ሚላን ናይ ኣሜሪካ እዩ። ኣሜሪካ ሓያልን ዘትሰዓርን ኹይና ኸትጸንሕ እንተድኣ ኹይና፡ ረብሓኣን ድልዩታን ኣብ ዓለም ብናዓኣ ዝጥዕም መንገዲ ኸትግበር ኣለዎ። እዚ ናይ ሓይሊ ዕንደራዚ ድማ፡ ኣብ ቕጠባውን፡ ፖለቲካውን፡ ወተሃደራውን ዘድሃበ እዩ። ነዚ ዕንደራዚ ብትሕዝቶኡ ኹነ ብኣተጋባብራኡ ዝልውጥ ሓሳባት፡ ወይ ኸም

ተቃውሞ ዝኣመሰለ ዘመልክት ኣካል ድማ፡ ይንጸግን፡ ይውገድን። ኸም ዓንቃጺ ናይ ዲሞክራሲን፡ ጽቡቕ ምሕደራን ይረኣን ይውሰድን። ትርጉምን መግለጽን ግብረሽበራ እንታይ ማለት እዩ?። በዚ ሕጂ እርእዮን ዘለና እንተድኣ ኹይኑ እቲ ናይ ብሓቂ ትርጉሙ ዳርጋ ሃሲሱ እዩ ክበሃል ይከኣል። ትርጉሙ ካብ ጠፍኦ ድማ፡ እቲ ዝህቦ ውጽኢት እውን ብእኡ መጥን ጠፊኡ እዩ ክበሃል ይከኣል። እምበኣር ትርጉም ናይ ግብረሽበራ ምስ ኣመሪካን ገሊኣን ምዕራባውያን ሃገራት ዝተተሓዘ ኹይኑ ይርከብ። ናይዚኣተን ፖሊስን ባህርን ኣብ ዓለም ዝተቃወመ፡ ኣብቲ ንሳተን ዝመስረታኦ መዝገብ ናይ ግብረሽበራ ይኣቲን ይምዘገብን። ስለዚ ኣንጻር ረብሓ ኣሜሪካ ምኻድ ማለት፡ ግብረሽበራ ምክያድን ምድጋፍን ማለት እዩ። ንኣብነት እንተደኣ ወስድና፡ ሓደ ኻብቶም ብግሁድ ኣብ ዓለም ዝጭፍጨፉ ዘለዉ፡ ህዝቢ ፍልሰጤም እዮም። ይኹንበር፡ ከም ተግባርትን ሃንደስትን ናይ ግብረሽበራ ተባሂሎም ይጽውዑ ኣለዉ። ዓለም ከኣ ኣብ ክንዲ ነዚ ግዕዙይ ተርእዮ ትቅይር፡ ንዕኡ ተሰኪማ ትክይድ ኣላ። እምበኣርከስ እዛ ሕጂ ዘለና ዓለም፡ ንመሰልካን ረብሓካን ምቅላስ፡ ኸም ግብረሽበራ ከምዝኾነ ኸኸተእምናና ለይትን መዓልትን ትቃለስ ኣላ። ህዝቢ ዓለም ድማ፡ ኣብ ክንዲ ብሓባር ኹይኑ፡ ነዚ ግጉይ ተርእዮ ወጊድ ትብሎ። ብምክንያት ከቢድ ዕብላላን፡ ፍርሕን፡ ውሽጣዊ ሃገረዊ ሽግራታትን፡ ውልቃውን ሃገራውን ረብሓታትን፡ ኻልእን ዳርጋ ምስኡ ሰጢማ ትርከብ ኣላ። ሕቡራት ሃገራት ዓለም ከኣ ናይዚ ጽቡቕ ኣብነት እዩ ክበሃል ይከኣል።

ሃገር ኣብ ውሽጢ ዓለም። ኤርትራ ኸም ሃገር መጠን ኣብቲ ዘሎ ዓለማዊ ኹነታት ኸትዋሳእ መሰላን ግደተኣን እዩ። ሓንቲ ሃገር ትዕቦ ትንኣናስ፡ ትሃብትም ትድከ፡ ዘለዋ መሰል ማዕረ እዩ። ኤርትራ ኣብዚ መሰል እዚ ተደሪኻ ኣብርክቶኣ ንዓለም ክትህብ ድማ ግቡእን ቅኑዕን እዩ። እዚ ሕጂ ዘለናዮ ዓለማዊ ኹነታት ግን፡ ነቲ ዘለካ መሰል ኸም ህያብ ዝቁጸረሉ ግዜ ኣዩ። ጽቡቕ ጠባያት እንተድኣ ኣርኢኻ ትሕዞ፡ ሕማቅ ጠባያት እንተድኣ ኣርኢኻ ድማ ብቅጽበት ትሕደግ። ስለዚ እዚ ዓመታዊ ምስክር ወረቀት ዝወሃበካ መታን ኸይበላሾ፡ ኻብቲ ዝተባህለካ ሕንጻጽ ኸይወጸእካ ኸትዋሳእ ኣለካ። ኣብ ዓለም ኸም ህዝብን መንግስትን ኸትዋሳእ ዳርጋ ውሱናት ነገራት ኸህልዋኻ ኣለወን። ንሳተን ከኣ፡ ሃብቲ (ቕጠባ)፡ ኣጽዋር፡ ብዝሒ ህዝቢ ፡ ምናልባትውን

ሽጣራ ናይ መልሐስ ትሕግዝ ትኸውን። ኻብዚኣተን ሓንቲ ወይ ኸልተ ዘይውንን ዳርጋ ዕድሉ ናይ ምውሳኔ ጸቢብ እዩ ዝኸውን። ብኡኡ ምክንያት እዩ ድማ፡ እተን ሓያላት ሃገራት ንሕና ዝበልናካ ግበር፡ እንተዘይሎ ወይልኻ ዝብላኻ። እቲ ዘለዎን ሓይሊ ተጠቂመን፡ ነቲ ከባቢኻ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ዋላ እውን ነቲ ናትካ ውሽጣዊ ኹነታት ብናታተን መገዲ ይዝውርእ። እቲ ዘለዎን ሓይሊ፡ ሃብቲ ኣጽዋር ነቲ ዝደልዎኦ ነገራት ኸተግብራ ዕድል ይህበን። ንኣብነት ኣዚ ኣብ ሃገር ሶማሊያ ዘሎ ኹነታት፡ ኻብ ንኣመሪካ፡ ንኤርትራ ይቀርባ። ኤርትራ ኣብ ሃገር ሶማሊ ኸትዋሳእ የምሕረላን የመልክዓላን (ኣድላይ እንተድኣ ኹይኑ ማለት እዩ)፡ ካብ ኣሜሪካ ካብ ሰግር ባሕሪ መጽያ እትዋሳእ። ኸምዝተባህለ፡ እቲ ወሳኒ መሰል ወይ ቅርበት ዘይኮነስ፡ እንታደኣ ሓይሊ እዩ እቲ ወሳኒ። እምበር እቲ ኣብ ሃገር ሶማሊያ ዝግበር ዘሎ ተግባራት እንተድኣ ኣሃሚድካ ኸርእ ኹይኑ፡ ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ዝግበር ዘሎ ጉድለታት ይበዝሑ፡ ካብ ብኤርትራ ዝግበር ዘሎ ናይ ምትእትታው ጉድለታት። ግን እቲ ናይ መእተዊ ወረቀት ናብ ሃገር ሶማሊያ ብኣሜሪካ ስለዝወሃብ፡ እሞ እቲ ወረቀት ድማ ንኢትዮጵያ ስለዝተሃህበ፡ እታ ግግይቲ ሃገር ኤርትራ ኹይና ተረኪባ። ዓለም ድማ ኣብ ክንዲ እቲ ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ኣብ ልዕሊ ሶማላውያን ዝወርድ ዘሎ ግፍዒ ዝዛረብ፡ ቦቲ ብኤርትራ ዝግበር ዘሎ ምድንዳን ኸስከፎን ኸውርየሉን መሪጹ። ኣብ ዓዲ ሃገር ኣትያ ዘላ ኢትዮጵያ፡ ትገፍዕን ተባሳብሰን ዘላ ኢትዮጵያ፡ እቲ ዘይተኣደነ ዘለፋን፡ ኣሉታዊ ፕሮፖጋንዳን ድማ ንኤርትራ። እዚ ድማ ውጹእ ኣብነት ናይ ሓያላት ሃገራት ድርብ መለኪዒታት (DOUBLE STANDARD) ይብሃል።

ምስ እዚ ዝኸይድ እንተድኣ ሃልዩ ድማ፡ ኤርትራ እውን እንተድኣ ኣብቲ ኸባቢ ኣበርክቶይ ዕዙዝ ኸኸውን ኣለዎ ትብል ኹይና። መጢናን ለኪዓን ኣብቲ ቦታኡ ኸተውርዶ ይግባእ። ደሓር ከኣ ልክዕ ኸምቲ ኻብ ንኣሜሪካ ንኤርትራ ይቀርባ ዝተባህለ፡ ኣብዚውን እቲ ጉዳይ ሶማሊያ፡ ንጂቡቲ ይቀርባ ኻብ ንኤርትራ። እዚውን ሓደ ኻብቲ ኸስተባህለሉ ዝግባእ ኣዩ። ደሓር ከኣ ኹነታትና ኣብ ግምት ኣእቲኻ፡ ናይ ሶማሊያ ጉዳይ ስጋብ ኸንደይ እዩ ንዓና ኣገዳስነቲ። ማለት በዚ እንዋሰኦ ዘለና መጠን ተራእዩ ማለተይ እዩ። ደሓር ከኣ እቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ሶማሊያ ተፈጢሩ ዘሎን፡ እዚ ሕጂ ኣብ ወጻኢ ኹይኑ ዝንቀሳቀስ ዘሎን፡ እቲ ቀንዲ ፍልልያቶም እንታይ እዩ? ኣነ ብዝመስለኒ ዋላሓደ። እንታይደኣ ናይ መንግስቲ ኣሜሪካ ዘምጽኦ ብህራረ እዩ። ንሱ ኸኣ ግብረሽቦራ ኣብዝብል ቃል እዩ። ስለዚ ብኹሉ ሽኻቲ ተራእዩ፡ ናይ ኤርትራ ኣብ ሶማሊያ ብኸምዚ መልክዕ ምትእትታው ብዙሕ ኣዕጋቢ እዩ ክበሃል ኣይከኣልን። እታ ሓንቲ ክትበሃል እትከኣል፡ ማለት ረብሓ ኣለዎ ኢልካ ኸትዛረባ እትክእል፡ ንዓኻ ዝመስል ኣካል ናይ መንግስቲ ኸተቅውም ትክእል ኢኻ። እዚ ግን ከም ናህናን ሶማሊያን ካልእን ሳልሳይ ዓለም ሃገራት፡ ስጋብ ኸንድዚ ትርጉም ዘለዎ እይኸነን። ምክንያቲ ሎሚ ዝተመሰረተ መንግስቲ ጽባሕ ኸፈርሰ ይክእል፡ ኸምኡውን ብቀሊሉ ብድልዩትን ረብሓን ኻልኣት ኸዝወር ይክእል። ምትሕግጋዝን ምትሕልላያን ኣብ መንጎ እዘን ሃገራት ጸገማት ይፈጥር ማለት ዘይኮነስ፡ ቅድሚ ናትካ ጥቅምን ረብሓን ኸስራዕ የብሉን። እንተድኣ ሶማላውያን ምሕጋዝ፡ ኣብ ዓለም ግዚያዊ ጸገም ዝፈጥረልና ኹይኑ፡ ግዜ ወሲድና፡ ሃዲእና ኸነርክበሉ ኻክእል። ንሕና ንሶማላውያን እንተድኣ ናይ ግድን ኸንሕግዞም ኹይና፡ ንህዝብን መንግስትን ብዘይርበሸሉን፡ መጽብቦ ኣብ ዘይኣትወሉን ኸኸውን ኣለዎ። እንተድኣ እዘን ኹለን ሃገራት ኣዕራብን፡ ኣፍሪቃን ኻልእን ኣማዕድየን ዝጥምታ ኹይነን፡ ንሕና ኣብ ቅድመ ግንባር ንስራዓሉ እንታይ ዘጸድፍ ምክንያት ስለዘሎ እዩ?። እዘን ኻልእን ኣብ ግምት ኣትዩ፡ ንዘተ ኣብ

መንጎ ህዝቢ ኤርትራ ዝዕደመሉ ዘሎ ሹነታት ሹይኑ ይስምዓኒ። ማለት ንሕና ኤርትራውያን፡ ብዛዕባ ጥቅሙን ጉድኣቱን ብሰፊሑ ክንመያየጥሉ ኣገዳሲ እዩ። ንኤርትራውያን ዝኾነ ይኹን ናይ ወጻኢ ሓይሊ ከዓሽዎን ከንበርክኹን ኣይክእልን እዩ። እታ እንኮ ሓይሊ ኤርትራውያን፡ ውሽጣዊ ሓድነትን ስኒትን እያ። እዚ ማለት ሹሉ ኣብ ሓደ ውድብ ወይ ግንባር ይሰለፍ ዘይኮነስ። እንታይደኣ ንሱ ኣብ ዝሓምነሉ ውድብ ተሰሊፉ፡ ንኤርትራ ቀዳምነት ዝህብ ማለት እዩ። እዚዩ እቲ ዝድለ ሓድነት። ንኤርትራ ዘጥቅዕ ሓይሊ ኣብ ቅድመኻ ጠጠው ኢሉ ኸሎ፡ ምናልባት ኸምገለ ነቲ መንግስቲ ይጸርገለይ ይኸውን ኢልካ፡ ብጎቦ ዓይኻ ምጥማት፡ ንሓድነትናን ስኒትናን፡ ዘላሕልሕ እምበር፡ ዘደልድል ኣይክነን። እዚ ሕጂ ነስተባህለሉ ዘለና ሹነታት ድማ ነዚ እዩ ዝመስል። ኣብ ክንዲ ኣብ ትሕቲ መንግስትን ህዝብን ጠጠው ምባል። ነቲ ጉዕዞይ ተግባራት ናይ ወጻኢ ሓይሊ ምውዳስን ምስሳይን ሹይኑ ይርከብ ኣሎ። ነቲ ናይ ቅድሚ ሕጂ ጌጋታት ዳርጋ ይውሸኹ ኣሎ ኣምበር ኣይንከዮን ኣሎ። ፍልልያትና ኣብቲ ዘሎ ሓድነትና ክንጸር ኣለዎ። ፍልልያትና እንተድኣ ክኸበርን ክሕሎን ሹይኑ፡ ኣብ ሃገር ዘለና ሓድነትን ኣረኣእያን ክኸበርን ክድልድልን ኣለዎ። ኣብ ነፍሓድሕና ዘሎ ናይ ዘይምክእል እውን ብመጠኑ ክንኪ ኣለዎ። እንተድኣ ንዝኾነ ናይ መንግስታዊ ኣዎንታዊ ሸኻት ጎሲኻ ምሕላፍ፡ ኸም ቅኑዕ ኣገባብ ናይ ቃልሲ ተወሲዶ፡ ናብ እቲ እንደልዮ ምዕባለ ኸብጽኣና ኣይክእልን። ብኣንጻሩ እውን፡ እንተደኣ ነቲ ጌጋ ወይ ኣሉታዊ ሸኻ ናይቲ መንግስቲ ኣብ ክንዲ ምንቃፋ፡ ኸመይ ጌርካ ኣብኡ ኸም እትሰርጽ ሹይኑ እቲ ዕላማ። እዚውን ናብቲ እንደልዮ ዕላማ ፈጺሙ ኸብጽኣና ኣይክእልን እዩ። ሃገር እንተድኣ ክትሃንጽ ኸንካ ኻክልቲኡ ሸኻት ብግቡእ ኣቅራብካ፡ ማለት ኣዎንታውን ኣሉታውን ሸካት መዚንካ ብምቅራብ ጥራይ እዩ ክኸውን ዝክእል። ተቃዋሚ ኻክትባሃል፡ ኣሉታዊ ሸኻት ብምዝራብካ ጥራይ ኣይክነን፡ ወይ ኣዎንታዊ ነጥብታት ስለዘልግልካ፡ ተቃውምነትካ ሃሲሱ ማለት ኣይክነን። ኸምኡ እውን ደጋፊ መንግስቲ ኸንካ፡ ኣሉታዊ ነጥብታት ስለ ዘልግልካ፡ ደጋፍነትካ ይሕሸኽ ማለት ኣይክነን። ድልዮት ህዝቢ ኸኣ ንሱ እዩ። ህዝባዊ ተሳትፎ እንተድኣ ክሕይልን ክምዕብልን ሹይኑ፡ ዝያዳ ሓበረታ ብዛዕባ ሃገሩን፡ ህሉው ኩነታትን ክወሃቦ ይግባእ። ሓበረታ፡ ሓይሊ ስለዝኾነ፡ ህዝቢ ድማ ቦቲ ዝተዋህቦ ሓበረታ ገይሩ ይምዕብል። እቲ ዝወሃብ ሓበረታ ቀጻልነት ክህልዎ ኣለዎ። ሓንሳብ ምስ ተዋህቦ፡ ብኡ ኣቢሉ ክሃስስ የብሉን። ወይ እቲ ሓበረታ ስለ እተገደድካ ወይ ናይ ወጻኢ ውድባት ስለዝሓተታ ክኸውን የብሉን። እንታይ ደኣ ንህዝቢ ስለዘድልዮን፡ እቲ ሓበረታ ምርካብ ድማ መሰሉ ስለዝኾነን። ንኣብነት ኣብዚ ቀረባ እዋን ብሃገረ ፕረሲደንት፡ ሰፊሕ ቃለ መሕተት ተኻይዶ። ብጣዕሚ ድማ ጽቡቅ ነይሩ። ግን ከኣ ኣብኡ ጠጠው ክኸበል ኣይነበሮን ወይ የብሉን። ማዕከናት ዜና ኤርትራ፡ ነዚ ሹነታት ብቀረባ ዝፈልጡን ዝከታተሉን፡ እንዳዳደሙ ኸስፍሕዎን ኸማዕብልዎን ይግባእ። እቲ እተዋህቦ ሓበረታኮ ምሉእዮ ማለት ኣይክነን። ህዝቢ እውን እኮ ናቲ ሓበረታን ዝፈልጦን ኣለዎ። እቲ ህዝቢ እውን እኮ ብናቲ ምሁራትን ኺኢላትትን ገይሩ እንተተዛሪቡ እዩ ምሉእ ሓበረታ ዝኸውን። ቀጻሊ ሓበረታ፡ ቀጻሊ ክትዕ፡ ቀጻሊ ሓይሊ ይፈጥር።

ስጉምቲ መንግስቲ ኣሜሪካ ኣብ ልዕሊ ቆንስል ሃገረ ኤርትራ ኣብ ኣክላንድ ብዝኾነ መልክዒ ምክኑይ ኣይክነን። እቲ ተግባራት ድማ ክኹን ዘለዎ እዩ። ቆንስል ኣክላንድ፡ ብሕግን ብሰላማዊ መንገድን ንህዝቡ ኣበርክቶን ሓበረታን ዝህብ ዘሎ እዩ። ኣብ ዝኾነ ይኹን ኣብ ዘይሕጋዊ ተግባራት ወይ ናይ ኻልእ

ተጸብኦታት ዘይተጸምደ ቆንስል እዩ። ነዚ ኸምዚ ዓይነት ምጽባእ ምስ ምንታይ ይቁጸር። ኸምዚ ዓይነት ስጉምቲ ምውሳኔከ ንረብሓ መን እዩ። መንግስቲ ናይ ኣሜሪካ ካብዚ ግጉይ ስጉምቲ ዝረብሓሉ ነገር የለን። ውጽኢቲ ድማ ባዶሽዩ። እቲ ዝተጀመረ ስራሕ፣ ብዝሓየልለን ብዝጸፈፈን መንገዲ ኸም ዝቅጽል ናይ ኩሉ ደላይ ሰላም እምነት እዩ።

ኤርትራውያን እምነትና ኾነ ፍልልያትና ብዘየግድስ፣ ንረብሓ ነገርናን ህዝብናን ዝትንክፍን ዝጎድእን ኸመጽእ ኸሎ፣ ናይ ሓቢርካ ምቅላስ ባህሊ ስለዘሎና፣ ሕጂ እውን ኸም ቀደም ሓቢርና ኸም እንብድሆ ጥርጥር የልቦን። ህዝብን መንግስትን እውን፣ ናይ ገዛእ ርእሱ ገምጋም ዝገብረሉ ግዚያት ኸም ዝበጽሑ፣ ዝተፈላለዩ ነገራት ይሕብሩ ኸም ዘለዉ ኣጸቢቅና ንርዳእ።

ግዜ ይንዋሕ ይሕጸር፣ ምዕብልትን፣ ሓያልን፣ ዘይትድፈርን ኤርትራ ኣብ ከባብን ዓለምን ኸም እትፍጠር ዘይከሓድ ሓቂ እዩ። ነዚ ኸም ጽቡቅ ኣብነት ክትኾነና እንተድኣ ደሊና ድማ ኣብ ጥቃና ዘላ እስራኤል ኸንጠቅስ ኸኸእል። ስለዚ ኣብ ጥቃ ጎቦ ኣይንጽጋዕን፣ ጎቦ ባዕልና ስለ እኸኸውን።

በዚ ኣጋጣሚ እዚ፣ ነቲ ኸይሰልከዩ፣ ብትሑትን ዓቃልን መንገዲ፣ ናይ ምዕራባዊ ሸኽኻ ዞባ ኣሜሪካ ዘገልገል ክቡር ኣቶ ኣሕመድ ኢማም ምስጋና ይብጸሓዩ። ኣብ ዝሸዶ ናይ ስራሕ ቦታ ድማ ዓወትን ኣሳልጦን ይምነዮሉ። ኣብቲ ዝመጽእ ስርሑ ንህዝቡን ነገሩን፣ ብዝለዓለን፣ ዝበለጸን ደረጃ ኸም ዘገልግል ድማ እምነተይ እዩ።

ኪዳነ ሃብተስላሴ፣ መስከረም 2007

